

Cyngor Sir CEREDIGION County Council

ADRODDIAD I'R:	Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol
DYDDIAD:	13 Mawrth 2023
LLEOLIAD:	Hybrid
TEITL:	Adroddiad ar fersiynau diwygiedig y Cod Ymddygiad ar gyfer Cyflogeion Llywodraeth Leol, y Ffurflen Datgan Buddiant, a'r Ffurflen Datgan Lletygarwch
DIBEN YR ADRODDIAD:	Ystyried y diwygiadau arfaethedig i'r Cod Ymddygiad ar gyfer Cyflogeion Llywodraeth Leol, y Ffurflen Datgan Buddiant, a'r Ffurflen Datgan Lletygarwch a Rhoddion
Y RHESWM PAM FOD Y PWYLLGOR CRAFFU WEDI GOFYN AM YR WYBODAETH:	Ni ofynnwyd am yr wybodaeth
CEFNDIR:	

Cynhaliwyd adolygiad o'r dogfennau canlynol:

- Y Cod Ymddygiad ar gyfer Cyflogeion Llywodraeth Leol ('y Cod') (fersiwn ddiwygiedig ddrafft gyda'r newidiadau wedi'u marcio yn **Atodiad 1**);
- Y Cod Ymddygiad ar gyfer Cyflogeion Llywodraeth Leol ('y Cod') (fersiwn ddiwygiedig ddrafft wedi'i chynnwys yn **Atodiad 2**);
- Ffurflen Datgan Buddiannau Swyddogion (fersiwn ddiwygiedig ddrafft wedi'i chynnwys yn **Atodiad 3**);
- Ffurflen Datgan Lletygarwch a Rhoddion Swyddogion (fersiwn ddiwygiedig ddrafft wedi'i chynnwys yn **Atodiad 4**);

Wrth adolygu'r dogfennau hyn, paratowyd Asesiad Effaith Diogelu Data ar raddfa fach.

Mae'r dogfennau wedi'u cymeradwyo gan y Grŵp Arweiniol, ac fe'u rhannwyd gyda'r Undebau Llafur perthnasol i gael eu barn.

Y SEFYLLFA BRESENNOL:

Mae'r Cod Ymddygiad diwygiedig ar gyfer Cyflogeion Llywodraeth Leol wedi'i atodi gyda'r newidiadau wedi'u marcio (**Atodiad 1**) ac fel copi glân (**Atodiad 2**). Mae'r newidiadau arfaethedig i'r ffurflenni wedi'u marcio (**Atodiadau 3 a 4**):

Cod Ymddygiad ar gyfer Cyflogeion Llywodraeth Leol (**yn Atodiad 1 a 2**)

- Diweddaru cyfeiriadau at Bolisiau'r Cyngor a chysylltu Safonau Gwasanaethau â'r Polisiau hyn.
- Datblygu cyfeiriadau at Niwtraliaeth Wleidyddol.

- Datgan Buddiannau Personol, Rhoddion a Lletygarwch:
 - Ychwanegu manylion ynghylch mater personol i'r cyflogai yw ei fywyd preifat a buddiannau personol yn yr adran Buddiannau Personol;
 - Egluro'r weithdrefn ar gyfer Datganiadau;
 - Symleiddio cyfeiriadau at deulu/cysylltiadau personol agos;
 - Cynnwys y rhestr lawn o wahanol fuddiannau i'w datgan;
 - Sicrhau bod y disgrifiad o unrhyw fuddiannau datgeladwy eraill, ac eithrio'r enghreifftiau a restrir, yn ddigon eang a chlrir;
 - Sicrhau bod y 'prawf' ynghylch a ddylid datgan buddiant yn ddigon clir;
 - Cyfeirio'n benodol at y ddyletswydd barhaus ar gyfer datganiadau;
 - Manylu ar rolau amrywiol Staff yn glir;
 - Gwahanu'r adrannau *Rhoddion a Lletygarwch* a chynnwys mwy o fanylion am yr hyn sy'n dderbyniol/ddim yn dderbyniol; a
 - Manylu ar y rheolau ynghylch sawl rhodd/cynnig o letygarwch.
- Cysylltu'r adran ar Wasanaethau'r Cyngor a Swyddogaethau Rheoleiddio â'r dyletswyddau ynghylch datganiadau.
- Egluro'r hyn sy'n cael ei ystyried yn fusnes/sefydliad a dileu paragraff 6.8 yn y fersiwn bresennol.
- Ychwanegu y dylai'r adran *Penodi a Materion Eraill a wnelo â Chyflogi* gael ei darllen ar y cyd â Pholisi Recriwtio a Dewis y Cyngor.
- Egluro ystyr 'Llygredd', gan gysylltu â Strategaeth y Cyngor ynglŷn ag Atal Twyll, Llygredd a Llwgwrwbrwyo (gan gynnwys atal gwyngalchu arian), ac ehangu'r cyfeiriadau at dwyll, llwgwrwbrwyo, a llygredd.
- Datblygu'r adran *Defnyddio Adnoddau Ariannol*.
- Ychwanegu nad yw'r adran Noddi – Rhoi a Derbyn yn gosod unrhyw gyfyngiad ar allu Cyflogai i gyflawni ei weithgarwch elusennol ei hun.
- Ychwanegu cyfeiriad at adroddiadau eithriedig yn yr adran *Cyfrinachedd* a chael gwared ar y canlynol:
 - Y frawddeg sy'n dechrau '*Ni ddylai cyflogai ddadlennu dim gwybodaeth benodol a ddaw i'w law oddi wrth Aelod*' (14.3 ar hyn o bryd)
 - Y frawddeg sy'n dechrau '*Tra yr anogir y staff i fod yn agored tuag at y wasg*' (14.5 ar hyn o bryd)

- Cysylltu'r adran *Gwaith Arall/Gwaith Preifat/Gweithgareddau Eraill* gyda'r Llawlyfr i Gyflogeion, aralleirio'r adran hon a:
 - o Cael gwared ar '*Lle bo cyflogeion yn gwneud gwaith preifat sy'n gwrthdaro neu'n gorymylu mewn unrhyw fodd*' i lawr i '*uwchlaw unrhyw amheuaeth o ddylanwad gormodol*' (15.8 ar hyn o bryd)
 - o Ychwanegu canllawiau ar gyfer ymdrin â gwrthdaro sy'n ymwneud â chyflogaeth arall (adrannau 18.1 a 18.3 yn y fersiwn ddiwygiedig)
 - o Ychwanegu eglurhad nad oes gofyn i gyflogeion roi unrhyw arian i'r Cyngor y maen nhw'n ei dderbyn am waith y maen nhw'n ei wneud y tu allan i'w dyletswyddau fel Cyflogai yn eu hamser eu hunain (adran 18.5 yn y fersiwn ddiwygiedig).
- Diweddarau'r adran ar *Archwiliadau'r Swyddog Monitro* i gynnwys *Archwilio Mewnol*;
- Yn yr adran *Ymddygiad y tu allan i'r Gwaith*:

Ychwanegu gofyniad i Weithwyr hysbysu eu Rheolwr Llinell/Adnoddau Dynol ynghylch unrhyw ymchwiliadau troseddol, rhybuddion ac ati;
- Cynnwys adrannau newydd ar gyfer:
 - o *Y Cyfryngau Cymdeithasol*
 - o *Diogelu Data a GDPR y DU*;
 - o *Y Gofrestr Ganolog*

Ffurflen datgan buddiannau (yn Atodiad 3)

Dyma'r prif newidiadau:

- Ychwanegu cyfeiriad at ddatgelu '*aelodau agos o'r teulu/cysylltiadau personol agos/partion cysylltiedig sy'n gyflogeion/swyddogion y Cyngor neu athrawon o fewn ysgolion yn y Sir*' a gofyniad i nodi eu henw, eu rôl a'u perthynas â'r Gweithiwr os ydynt ar lefel Swyddog Arweiniol Corfforaethol neu uwch.
- Ychwanegu cyfeiriad at ddatgelu '*aelodau agos o'r teulu/cysylltiadau personol agos/partion perthnasol sy'n Gynghorydd i'r Cyngor*'.
- Mewn perthynas â '*manyllion am gontractwyr allanol neu ddarpar gontractwyr i'r Cyngor, a reolir neu a gynhelir gan ffrindiau, partneriaid neu berthnasau*', newid y cyfeiriad i '*deulu/cysylltiadau personol agos*'.

- Newid y cyfeiriad o ‘*fuddiannau ariannol neu anariannol*’ y mae’r Gweithiwr yn meddwl y gallent achosi gwrthdaro gyda buddiannau’r Cyngor i ‘*unrhyw fuddiannau eraill (boed yn ariannol neu’n anariannol)...*’
- Cynnwys y gofyniad i ddatgelu nawdd a ddarperir i unrhyw un o ‘*deulu/cysylltiadau personol agos*’ y cyflogai (gan gynnwys aelodau o’u haelwyd) gan sefydliad allanol sy’n debygol o ymwneud â’r Cyngor.
- Cynnwys gofynion datgelu ar gyfer Cyngorau Tref/Cymuned lle mae’r cyflogai neu gysylltiadau personol agos yn Glercod neu’n Aelodau, a chynnwys aelodaeth o gyrrff llywodraethu sy’n debygol o ymwneud â’r Cyngor.
- Cynnwys y bydd y ffurflen yn cael ei hanfon at y Swyddog Monitro, a fydd yn ystyried a oes angen rhoi gwybod i’w Swyddog Arweiniol Corfforaethol/Rheolwr Llinell am y datganiadau.

Ffurflen Datgan Lletygarwch a Rhoddion (yn Atodiad 4)

Dyma’r prif newidiadau:

- Egluro y dylid darparu enw unrhyw sefydliad arall a fydd neu a oedd yn bresennol yn y digwyddiad ‘*os yw’n gysylltiedig â’r lletygarwch sydd i’w dderbyn/a dderbyniwyd*’;
- Gofyn i’r ffurflen gael ei llenwi o fewn 7 diwrnod gwaith;
- Datblygu a manylu ar pryd na ddylai Cyflogeion dderbyn Rhoddion/Lletygarwch; a
- Cadarnhau y bydd y ffurflen gydnabod yn cael ei hanfon at y Swyddog Monitro.

A gwblhawyd Asesiad Effaith Integredig? Os na, nodwch pam
Na, diweddariadau i’r Cod a’r Ffurflenni presennol yn unig.

LLESIANT CENEDLAETHAU’R DYFODOL:
Crynodeb:
Hirdymor:
Integreiddio:
Cydweithio:
Cynnwys:
Atal:

ARGYMHELLION:

Argymhell bod y Cabinet yn cymeradwyo’r diwygiadau i’r canlynol:

1. Y Cod Ymddygiad ar gyfer Cyflogeion Llywodraeth Leol (yn **Atodiad 2**)
2. Y Ffurflen Datgan Buddiannau (yn **Atodiad 3**)
3. Y Ffurflen Datgan Lletygarwch (yn **Atodiad 4**)

Y RHESYMAU DROS YR ARGYMHELLION:

Er mwyn sicrhau bod y Cod Ymddygiad ar gyfer Cyflogeion Llywodraeth Leol, y Ffurflen Datgan Buddiannau a'r Ffurflen Datgan Lletygarwch:

- yn cael eu diweddarau ac yn addas i'r diben, ac;
- yn rhoi eglurder a thryloywder i Swyddogion

Enw Cyswilt: Elin Prysor

Swydd: Swyddog Arweiniol Corfforaethol, Gwasanaethau Cyfreithiol a Llywodraethu

Dyddiad yr Adroddiad: 20/2/2023

Acronymau:

Cyfeirnod Cyflogres:

Enw llawn:

Teitl/Rôl:

Gwasanaeth:

Rydw i'n cadarnhau nad oes gennyf unrhyw fuddiannau uniongyrchol neu anuniongyrchol y mae gofyn eu datgelu yn unol â Chod Ymddygiad y Cyngor ar gyfer Cyflogeion Llywodraeth Leol.

Ydw/Nac ydw

Rydw i'n cadarnhau na fu unrhyw newidiadau ers i mi wneud fy natganiad diwethaf.

Ydw/Nac ydw

Datganiadau

Rydw i wedi nodi fy mudd(iannau) isod dan y penawdau priodol, y mae gofyn i mi eu datgan yn unol â Chod Ymddygiad y Cyngor ar gyfer Cyflogeion Llywodraeth Leol.

1. Cyfarwyddiaeth cwmni (cyhoeddus neu breifat) am dâl.

2.a) Perthnasoedd gydag aelodau teuluol agos/cymdeithion personol agos/partïon cysylltiedig sy'n gyflogeion/swyddogion y Cyngor neu'n athrawon mewn ysgolion yn y Sir.

Os ydynt yn Brif Swyddog (lefel CLO neu'n uwch), nodwch:

- eu henw
- eu rôl
- eich perthynas

2b) Perthnasoedd gydag aelodau teuluol agos/cymdeithion personol agos/partïon cysylltiedig sy'n Gynghorydd ar y Cyngor.

Nodwch eu:

- henw

- ward

3. Cyflogaeth am dâl, swyddi, crefft neu broffesiwn (ac eithrio Cyngor Sir Ceredigion).
4. Manylion contractwyr allanol, neu ddarpar gontractwyr ar gyfer y Cyngor, a reolir neu gaiff eu rhedeg gan gymdeithion personol agos/teulu (gan gynnwys aelodau fy aelwyd) neu yr wyf wedi cael cyswllt agos gyda nhw yn flaenorol neu yr wyf yn cael cyswllt agos gyda nhw nawr (gan nodi'r manylion).
5. Aelodaeth o unrhyw sefydliad nad yw ar agor i'r cyhoedd heb aelodaeth ffurfiol ac ymrwymiad o deyrngarwch, ac y mae ganddo gyfrinachedd ynghylch rheolaeth aelodaeth neu ymddygiad.
6. Aelodaeth o unrhyw gymdeithas, plaid neu sefydliad y mae eu nodau a/neu eu cyfansoddiad yn mynd yn groes i unrhyw Reolaeth y Gyfraith neu'r Polisi Cyfle Cyfartal a fabwysiadwyd gan y Cyngor.
7. Manylion unrhyw nawdd a ddarparwyd i mi neu i unrhyw gymdeithion personol agos/teulu (gan gynnwys aelodau fy aelwyd) gan sefydliad allanol sy'n debygol o gael cyswllt gyda'r Cyngor.
8. Manylion unrhyw Gyngor Tref neu Gymuned yr wyf i neu unrhyw gymdeithion personol agos/teulu (gan gynnwys aelodau fy aelwyd) yn cyflawni swydd Clerc neu Aelod ynddo.
9. Manylion fy aelodaeth o unrhyw gorff llywodraethu (gan gynnwys ysgolion) neu sefydliadau eraill sy'n debygol o gael cyswllt gyda'r Cyngor.
10. Swyddi cyfrifol mewn unrhyw gymdeithasau, clybiau, undebau llafur neu sefydliadau eraill (ac eithrio Undebau Llafur cydnabyddedig) lle y gallai buddiannau cyrff o'r fath gael eu heffeithio gan weithredoedd y Cyngor.
11. Enwau unrhyw gwmni neu gorff arall (y maent yn debygol o gael cyswllt sylweddol gyda'r Cyngor) yr wyf i, neu aelod agos o'm teulu, neu unrhyw unigolyn neu sefydliad sy'n gweithredu ar fy rhan, ar eu bwrdd (cyfarwyddwyr neu ymddiriedolwyr), neu'n aelod o bwyllgor rheoli neu grŵp rheoli y cwmni neu gorff arall.
12. Enwau unrhyw gwmni neu gorff arall (y maent yn debygol o gael cyswllt gyda'r Cyngor) y mae gennyf i, neu neu aelod agos o'm teulu (yn eu rhinwedd eu hunain neu ar ran eu plant bach), neu unrhyw unigolyn neu sefydliad sy'n gweithredu ar fy rhan, fuddiant llesiannol yn y gyfranddaliadaeth y mae ei werth enwol yn fwy na £25,000 neu'n fwy na 1% o'r holl gyfranddaliadau a gyhoeddwyd.
13. Yn berchen ar dros 5 erw o dir yn y Sir.
14. Unrhyw fuddiannau eraill (boed hynny yn rhai ariannol neu anariannol), lle y byddai'n rhesymol i aelod o'r cyhoedd, o wybod y ffeithiau perthnasol, ystyried y gallent wrthdaro gyda buddiannau'r Cyngor.

Cadarnhad

Rydw i'n cadarnhau bod y wybodaeth a roddwyd uchod yn gywir hyd eithaf fy ngwybodaeth a'm cred.

Cyfeiriad e-bost:

Sylwer – Defnyddir eich cyfeiriad e-bost fel eich llofnod.

Trwy lofnodi'r uchod, rydych yn cadarnhau eich dealltwriaeth hefyd o'r ffaith yr anfonir y ffurflen datganiadau i'r Swyddog Monitro.

Trwy lofnodi'r uchod, rydych yn cadarnhau eich dealltwriaeth hefyd o'r ffaith y bydd y Swyddog Monitro yn ystyried a oes angen sicrhau bod eich Swyddog Arweiniol Corfforaethol a/neu'ch Rheolwr Llinell yn cael eu hysbysu o'r datganiadau a wnaethpwyd. Wrth ystyried a oes angen hysbysu eich Swyddog Arweiniol Corfforaethol a/neu'ch Rheolwr Llinell, bydd y Swyddog Monitro yn ystyried unrhyw sail gyfreithlon dros ddatgelu'r wybodaeth, gan gynnwys deddfwriaeth Diogelu Data, ond heb ei gyfyngu i'r deddfwriaeth hon.

Rhoddion

Ni ddylai cyflogeion dderbyn rhoddion personol sy'n werth dros £10 ('rhoddion arwyddocaol') gan gcontractwyr, cyflenwyr allanol, sefydliadau eraill nac unigolion.

Gall cyflogeion gadw rhoddion heb fawr o werth megis pennau ysgrifennu, dyddiaduron, siocledi, gwin ac ati, nad ydynt yn werth dros £10 ('rhoddion anarwyddocaol') gan gcontractwyr, cyflenwyr allanol, sefydliadau eraill, unigolion neu ffynonellau ('rhoddwyr').

Rhaid i'r Cyflogai wneud ymholiadau rhesymol er mwyn canfod gwerth y rhodd. Byddai camau o'r fath yn cynnwys chwilio ar y rhyngwrwyd/ymchwilio i werth y rhodd, ond nid ydynt wedi'u cyfyngu i hyn.

Ni ddylai cyflogeion dderbyn rhoddion anarwyddocaol lluosog gan yr un rhoddwr(rhoddwyr), oherwydd y byddai'r rhain yn creu rhoddion personol arwyddocaol wrth eu hystyried gyda'i gilydd e.e. mwy na 3 rhodd yn ystod cyfnod o flwyddyn.

Ni ddylai cyflogeion dderbyn unrhyw roddion gan gcontractwyr neu gyflenwyr y Cyngor yn ystod cyfnod adnewyddu contract/prosesau tendro, neu'r cyfnod cyn hynny.

Os rhoddwyd/rhoddir mwy nag 1 rhodd, neu os cafwyd rhoddion blaenorol gan yr un rhoddwr/rhoddwyr cysylltiedig, neu gan gcontractwyr/cyflenwyr, dylid nodi'r manylion yma (gweler Cod Ymddygiad y Cyngor ar gyfer Cyflogeion Llywodraeth Leol am fanylion pellach).

Lletygarwch

Yn gyffredinol, dylai cyflogeion wrthod pob cynnig lletygarwch pryd bynnag y bo modd.

Gall cyflogeion dderbyn lletygarwch sy'n werth £10 neu lai ('lletygarwch anarwyddocaol').

Ni ddylai cyflogeion dderbyn lletygarwch sy'n werth mwy na £10 ('lletygarwch arwyddocaol') oni bai bod gwir angen ac angen hanfodol i gynrychioli'r Cyngor mewn digwyddiad neu yn y gymuned ac maent wedi sicrhau caniatâd eu Swyddog Arweiniol Corfforaethol neu eu Rheolwr Corfforaethol.

Ni ddylai cyflogeion dderbyn cynigion lletygarwch lluosog gan yr un rhoddwr(rhoddwyr), oherwydd y byddai'r rhain yn cyfateb â lletygarwch arwyddocaol wrth eu hystyried gyda'i gilydd e.e. mwy na 3 chynnig lletygarwch yn ystod cyfnod o flwyddyn.

Ni ddylai cyflogeion dderbyn unrhyw lletygarwch gan gcontractwyr neu gyflenwyr y Cyngor yn ystod cyfnod adnewyddu contract/prosesau tendro, neu'r cyfnod cyn hynny.

Cyfrifoldeb y Cyflogai yw ystyried a yw cynnig lletygarwch o werth arwyddocaol (dros £10).

Os ceir amheuaeth ynghylch a oes gwir angen ac angen hanfodol i dderbyn y lletygarwch, dylai'r Cyflogai holi'r Swyddog Monitro (gweler Cod Ymddygiad y Cyngor ar gyfer Cyflogeion Llywodraeth Leol am wybodaeth bellach, gan gynnwys enghreifftiau o letygarwch derbyniol ac annerbyniol).

A fyddech gystal â llenwi'r adrannau isod cyn pen 7 diwrnod gwaith o gael y lletygarwch/rhodd.

Cyfeirnod Cyflogres:

Enw llawn:

Teitl/Rôl:

Gwasanaeth:

Datganiad

Rydw i wedi nodi isod dan y penawdau priodol y lletygarwch/rhoddion yr wyf wedi eu cael/yn bwriadu eu cael, ac y mae gofyn i mi eu datgan dan y Cod Ymddygiad.

1. Enw'r sefydliad(au) sy'n trefnu'r lletygarwch:

2. Enw'r sefydliad(au) sy'n noddî'r lletygarwch (os yw'n wahanol i'r uchod):

3. Dyddiad pan geir/gafwyd y lletygarwch:

dd/mm/bbbb

Dewiswch y dyddiad gan ddefnyddio'r calendr

4. Natur y digwyddiad a'r cyd-destun ar gyfer darparu'r lletygarwch:

5. Enw unrhyw Gyflogai/Cyflogeion eraill Cyngor Sir Ceredigion a fydd yn mynychu'r digwyddiad neu a oedd wedi mynychu'r digwyddiad:

6. Enw unrhyw sefydliad arall a fydd yn mynychu'r digwyddiad neu a oedd wedi mynychu'r digwyddiad, os byddant yn gysylltiedig â'r lletygarwch i'w gael/a gafwyd:

7. Y math o letygarwch/rhodd a geir/gafwyd a'i werth yn fras (sylwer bod gofyn i Gyflogeion ddatgan POB rhodd/lletygarwch, beth bynnag fo ei werth.

8. A awdurdodwyd y cam o dderbyn y lletygarwch ymlaen llaw? Os felly, a fyddech gystal â darparu'r manylion a'u cofnodi.

Cadarnhad

Rydw i'n cadarnhau bod y wybodaeth a roddwyd uchod yn gywir hyd eithaf fy ngwybodaeth a'm cred.

Cyfeiriad e-bost:

Sylwer – Defnyddir eich cyfeiriad e-bost fel eich llofnod. Trwy lofnodi'r uchod, rydych yn cadarnhau eich dealltwriaeth hefyd o'r ffaith yr anfonir y ffurflen cydnabyddiaeth i'r Swyddog Monitro.